

Raadsvoorstel

Commissievergadering : **P&C**
Titel : Kaderbrief 2026-2029
Portefeuillehouder/Teamleider : Jan van Weperen / Froukje de Wit
Extern zaak ID (zaakcode) :

Datum collegevergadering

13 mei 2025

Voorgesteld besluit

De Kaderbrief 2026-2029 vast te stellen en daarmee:

1. In te stemmen met het verwerken van de voorjaarsnota 2025 van het Rijk en onze eigen voorjaarsrapportage 2025 in het financieel perspectief (hoofdstuk 1 Kaderbrief) en dit in de programmabegroting 2026 als volgt te verwerken:
 - a. Hogere structurele baten van € 2.645.000 in 2026, € 2.553.000 in 2027, € 517.000 in 2028 en € 670.000 in 2029 naar aanleiding van de voorjaarsnota 2025 van het Rijk.
 - b. Structureel hogere lasten van € 168.000 vanaf 2026 naar aanleiding van de voorjaarsrapportage 2025.
2. In te stemmen met de volgende voorstellen nieuw beleid (hoofdstuk 2 kaderbrief) en deze te verwerken in de programmabegroting 2026:
 - a. Voor 2026 t/m 2028 € 61.000 per jaar beschikbaar te stellen voor formatie snijvlak ruimtelijk/sociaal domein.
 - b. Voor 2026 € 35.000 beschikbaar te stellen uit de algemene reserve voor de gemeenteraadsverkiezingen.
 - c. Voor 2026 € 11.000 beschikbaar te stellen uit de algemene reserve voor managementondersteuning bij OWO-VTH.
 - d. De stimuleringsregeling duurzaam en leefbaar Ooststellingwerf te verhogen met € 1,2 miljoen en de structurele financieringslasten voor € 16.000 te dekken uit bestaande budgetten en voor € 8.000 structureel budget beschikbaar te stellen vanaf 2026.
 - e. Vanaf 2026 € 46.000 per jaar beschikbaar te stellen voor formatie-uitbreiding voor kabels en leidingen.
 - f. Vanaf 2026 € 44.000 per jaar beschikbaar te stellen om groen gas in te kunnen kopen voor onze gemeentelijke gebouwen.
 - g. Het krediet Parkeerterrein Veenhofweg Oosterwolde te verhogen met € 113.000 en hiervoor vanaf 2026 € 9.000 per jaar beschikbaar te stellen voor kapitaallasten.
 - h. Een krediet van € 2,2 miljoen beschikbaar te stellen voor het herstructureringsproject Rikkingahof en hiervoor € 325.000 vanuit de riolering als dekking te gebruiken. Voor het resterende deel vanuit de algemene reserve € 1,375 miljoen beschikbaar te stellen en toe te voegen aan de kapitaalreserve en vanuit de opbrengst grondexploitatie € 500.000 toe te voegen aan de kapitaalreserve om daarmee de structurele afschrijvingslasten te dekken.
 - i. Een voorbereidingskrediet van € 450.000 beschikbaar te stellen voor de herstructureringsprojecten de Hieming, Hoge/Lage Esch en Smidslaantje.
 - j. Vanaf 2029 het budget accommodatiebeleid met € 600.000 per jaar te verhogen, naast de al eerder besloten verhogingen van het budget. Daarnaast de middelen accommodatiebeleid die niet benut zijn de komende jaren toe te voegen aan de reserve accommodatiebeleid en deze te gebruiken als dekking voor incidentele lasten vanuit het accommodatiebeleid.

- k. Voor 2026 € 81.000 beschikbaar te stellen uit de algemene reserve voor het bestrijden van de eikenprocessierups
 - l. Voor 2026 € 200.000 beschikbaar te stellen uit de algemene reserve voor het opstellen van een volkshuisvestingsprogramma en de uitvoering van de onderzoeken die hier bij horen.
 - m. Vanaf 2026 € 17.000 per jaar beschikbaar te stellen voor het taalbeleid.
 - n. Vanaf 2026 € 34.000 per jaar beschikbaar te stellen voor formatie-uitbreiding voor contractmanagement en beheer participatiewet.
 - o. Voor 2026 t/m 2028 € 79.000 per jaar beschikbaar te stellen voor formatie-uitbreiding voor een beleidsadviseur inburgering en migratie.
 - p. Voor 2026 t/m 2028 € 14.700 per jaar beschikbaar te stellen uit de algemene reserve voor het verlengen van de overeenkomst Mader Kunstroute.
 - q. Vanaf 2026 € 91.000 per jaar beschikbaar te stellen voor formatie-uitbreiding voor een mantelzorgconsulent.
 - r. Voor 2026 € 105.000 beschikbaar te stellen om de pilot welzijnscoaching met een jaar te verlengen.
 - s. Voor 2026 € 20.000, 2027 € 161.000, 2028 € 292.000 en vanaf 2029 € 300.000 per jaar beschikbaar te stellen voor het vormen van een budget Wmo voorliggend veld.
 - t. Voor 2026 en 2027 per jaar € 25.000 beschikbaar te stellen vanuit de algemene reserve voor het versterken van de Europese samenwerking.
 - u. Vanaf 2026 € 62.000 per jaar beschikbaar te stellen voor formatie-uitbreiding, voor 2026 t/m 2028 € 103.000 per jaar beschikbaar te stellen voor formatie-uitbreiding en in 2026 € 50.000 beschikbaar te stellen voor de lokale regiomarketing voor de ontwikkelagenda en uitvoeringsprogramma Recreatie en Toerisme
 - v. Vanaf 2026 als (gedeeltelijke) dekking voor de punten q, r en s het beschikbare budget demografische ontwikkelingen te gebruiken en het restant van € 125.000 per jaar vanaf 2029 in te zetten als algemeen dekkingsmiddel.
 - w. Vanaf 2026 de ruimte van € 480.000 per jaar in het btw-compensatiefonds (BCF) in te zetten als algemeen dekkingsmiddel.
- 3. Kennis te nemen van de risico's en ontwikkelingen (hoofdstuk 3 Kaderbrief)
 - 4. De begrotingsuitgangspunten voor de Programmabegroting 2026 vast te stellen (hoofdstuk 4 Kaderbrief)

Openbaar

Ja, passief via openbaar verslag

Inleiding

Hierbij bieden we u de Kaderbrief 2026-2029 aan. Hierin staan de financiële uitgangspunten en ontwikkelingen voor de komende jaren. Met de jaarstukken kijken we terug op 2024, met de voorjaarsrapportage kijken we naar het huidige jaar 2025 en met deze kaderbrief kijken we een aantal jaren vooruit.

Vanaf 2026 ontvangen wij, net als alle andere gemeenten, fors minder geld uit het gemeentefonds. Dit is de grootste inkomstenbron van onze gemeente. Dit zogenoemde ravijnjaar komt daarmee steeds dichterbij. Vanuit de VNG is een lobby geweest richting het Rijk om compensatie voor het ravijnjaar en ook voor de financiële tekorten bij de jeugdhulp. De Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd adviseert dat het Rijk en de gemeenten allebei de helft betalen om de tekorten bij de jeugdhulp op te lossen. De Voorjaarsnota 2025 is op vrijdag 18 april gepubliceerd en geeft een vooruitblik op de rijksbegroting voor de komende jaren. Via de meicirculaire worden wij hier als gemeenten over geïnformeerd. In deze kaderbrief hebben we een inschatting gemaakt van de gevolgen van deze voorjaarsnota voor onze gemeente.

Wij kunnen u een kaderbrief presenteren met zwarte cijfers, ook voor de eerste jaren. En dat is ook nodig gezien alle grote opgaven waar we mee bezig zijn, zoals het accommodatiebeleid, de woningbouwopgave en herstructureringsprojecten. Ook moeten er nog nieuwe onderhoudsplannen worden vastgesteld en zijn er meer onderdelen die op termijn financiële consequenties hebben. Zie hiervoor hoofdstuk 3 in deze kaderbrief. Met deze kaderbrief hebben we een goede startpositie voor de nieuwe bestuursperiode.

Argumenten

1.1 Dit heeft invloed op ons financieel perspectief.

Het financieel perspectief bestaat uit het (structurele) begrotingsperspectief na de decembercirculaire 2024, de gevolgen van de voorjaarsnota 2025 van het Rijk en de gevolgen vanuit de voorjaarsrapportage 2025. We stellen voor dit te verwerken in de programmabegroting 2026.

2.1 Zie voor een toelichting op het voorgestelde beleid en dekking de kaderbrief.

Na besluitvorming door de raad worden de budgetten primitief in de begroting 2026 verwerkt.

3.1 De risico's en ontwikkelingen gaan invloed hebben op het nu voorliggende financieel perspectief

Het hoofdstuk risico's en ontwikkelingen bestaat uit aantal belangrijke onderdelen. Deze onderdelen zijn niet meegenomen in het financieel perspectief.

4.1. Met deze begrotingsuitgangspunten kunnen we de Programmabegroting 2026 opstellen

Deze uitgangspunten zijn opgesteld op basis van bestaand beleid.

Kanttekeningen

Zie Kaderbrief.

Financiële toelichting

Zie Kaderbrief.

Sustainable Development Goals (SDG's)

Inwonersparticipatie

N.v.t.

Publicatie voor bekendmaking

Het college biedt de raad de Kaderbrief 2026-2029 aan. Hierin staan de financiële uitgangspunten en ontwikkelingen voor de komende jaren. Vanaf 2026 ontvangen wij, net als alle andere gemeenten, fors minder geld uit het gemeentefonds. Dit is de grootste inkomstenbron van onze gemeente. In deze kaderbrief hebben we een inschatting gemaakt van de gevolgen van deze voorjaarsnota van het Rijk voor onze gemeente. Wij kunnen een kaderbrief, inclusief nieuw beleid, presenteren met zwarte cijfers, ook voor de eerste jaren. En dat is ook nodig gezien alle grote opgaven waar we mee bezig zijn.

Burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf,

, secretaris

, burgemeester.

Bijlagen

1. Kaderbrief 2026-2029

Extern zaak ID (zaakcode) :

De raad van de gemeente Ooststellingwerf;

nr.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 13 mei 2025;

Besluit

De Kaderbrief 2026-2029 vast te stellen en daarmee:

1. In te stemmen met het verwerken van de voorjaarsnota 2025 van het Rijk en onze eigen voorjaarsrapportage 2025 in het financieel perspectief (hoofdstuk 1 Kaderbrief) en dit in de programmabegroting 2026 als volgt te verwerken:
 - a. Hogere structurele baten van € 2.645.000 in 2026, € 2.553.000 in 2027, € 517.000 in 2028 en € 670.000 in 2029 naar aanleiding van de voorjaarsnota 2025 van het Rijk.
 - b. Structureel hogere lasten van € 168.000 vanaf 2026 naar aanleiding van de voorjaarsrapportage 2025.
2. In te stemmen met de volgende voorstellen nieuw beleid (hoofdstuk 2 kaderbrief) en deze te verwerken in de programmabegroting 2026:
 - a. Voor 2026 t/m 2028 € 61.000 per jaar beschikbaar te stellen voor formatie snijvlak ruimtelijk/sociaal domein.
 - b. Voor 2026 € 35.000 beschikbaar te stellen uit de algemene reserve voor de gemeenteraadsverkiezingen.
 - c. Voor 2026 € 11.000 beschikbaar te stellen uit de algemene reserve voor managementondersteuning bij OWO-VTH.
 - d. De stimuleringsregeling duurzaam en leefbaar Ooststellingwerf te verhogen met € 1,2 miljoen en de structurele financieringslasten voor € 16.000 te dekken uit bestaande budgetten en voor € 8.000 structureel budget beschikbaar te stellen vanaf 2026.
 - e. Vanaf 2026 € 46.000 per jaar beschikbaar te stellen voor formatie-uitbreiding voor kabels en leidingen.
 - f. Vanaf 2026 € 44.000 per jaar beschikbaar te stellen om groen gas in te kunnen kopen voor onze gemeentelijke gebouwen.
 - g. Het krediet Parkeerterrein Veenhofweg Oosterwolde te verhogen met € 113.000 en hiervoor vanaf 2026 € 9.000 per jaar beschikbaar te stellen voor kapitaallasten.
 - h. Een krediet van € 2,2 miljoen beschikbaar te stellen voor het herstructureringsproject Rikkingahof en hiervoor € 325.000 vanuit de riolering als dekking te gebruiken. Voor het resterende deel vanuit de algemene reserve € 1,375 miljoen beschikbaar te stellen en toe te voegen aan de kapitaalreserve en vanuit de opbrengst grondexploitatie € 500.000 toe te voegen aan de kapitaalreserve om daarmee de structurele afschrijvingslasten te dekken.
 - i. Een voorbereidingskrediet van € 450.000 beschikbaar te stellen voor de herstructureringsprojecten de Hieming, Hoge/Lage Esch en Smidslaantje.
 - j. Vanaf 2029 het budget accommodatiebeleid met € 600.000 per jaar te verhogen, naast de al eerder besloten verhogingen van het budget. Daarnaast de middelen accommodatiebeleid die niet benut zijn de komende jaren toe te voegen aan de reserve accommodatiebeleid en deze te gebruiken als dekking voor incidentele lasten vanuit het accommodatiebeleid.
 - k. Voor 2026 € 81.000 beschikbaar te stellen uit de algemene reserve voor het bestrijden van de eikenprocessierups
 - l. Voor 2026 € 200.000 beschikbaar te stellen uit de algemene reserve voor het opstellen van een volkshuisvestingsprogramma en de uitvoering van de onderzoeken die hier bij horen.

- m. Vanaf 2026 € 17.000 per jaar beschikbaar te stellen voor het taalbeleid.
 - n. Vanaf 2026 € 34.000 per jaar beschikbaar te stellen voor formatie-uitbreiding voor contractmanagement en beheer participatiewet.
 - o. Voor 2026 t/m 2028 € 79.000 per jaar beschikbaar te stellen voor formatie-uitbreiding voor een beleidsadviseur inburgering en migratie.
 - p. Voor 2026 t/m 2028 € 14.700 per jaar beschikbaar te stellen uit de algemene reserve voor het verlengen van de overeenkomst Mader Kunstroute.
 - q. Vanaf 2026 € 91.000 per jaar beschikbaar te stellen voor formatie-uitbreiding voor een mantelzorgconsulent.
 - r. Voor 2026 € 105.000 beschikbaar te stellen om de pilot welzijnscoaching met een jaar te verlengen.
 - s. Voor 2026 € 20.000, 2027 € 161.000, 2028 € 292.000 en vanaf 2029 € 300.000 per jaar beschikbaar te stellen voor het vormen van een budget Wmo voorliggend veld.
 - t. Voor 2026 en 2027 per jaar € 25.000 beschikbaar te stellen vanuit de algemene reserve voor het versterken van de Europese samenwerking.
 - u. Vanaf 2026 € 62.000 per jaar beschikbaar te stellen voor formatie-uitbreiding, voor 2026 t/m 2028 € 103.000 per jaar beschikbaar te stellen voor formatie-uitbreiding en in 2026 € 50.000 beschikbaar te stellen voor de lokale regiomarketing voor de ontwikkelagenda en uitvoeringsprogramma Recreatie en Toerisme
 - v. Vanaf 2026 als (gedeeltelijke) dekking voor de punten q, r en s het beschikbare budget demografische ontwikkelingen te gebruiken en het restant van € 125.000 per jaar vanaf 2029 in te zetten als algemeen dekkingsmiddel.
 - w. Vanaf 2026 de ruimte van € 480.000 per jaar in het btw-compensatiefonds (BCF) in te zetten als algemeen dekkingsmiddel.
- 3. Kennis te nemen van de risico's en ontwikkelingen (hoofdstuk 3 Kaderbrief)
 - 4. De begrotingsuitgangspunten voor de Programmabegroting 2026 vast te stellen (hoofdstuk 4 Kaderbrief)

Besloten in de openbare vergadering van 1 juli 2025.

, griffier.

, voorzitter.